

A numerus clausus szellemében akarják kezelni a külföldi diplomák nosztrifikálását is?

A szegedi egyetemen a multban érvényesítettek minden külföldi diplomát. — A minisztériumban rendelet készül.

Két nappal ezelőtt részletesen beszámolt a *Délmagyarország* arról a nagy föltűnést kelto ügyről, amely legutóbb a pécsi tudományegyetemen történt külföldi egyetemeken szerzett diplomák nosztrifikálása ügyében. A pécsi egyetemhez ugyanis *tizenöt orvos-doktor* intézett kérvényt, hogy diplomájukat nosztrifikálják. A tizenöt hallgató közül *tizennégy a numerus clausus miatt volt kénytelen külföldön tanulni*. A pécsi egyetemen *Pekár dékán azt kívánta, hogy azonnal érvényesítsék a diplomákat*. Ezel szemben az orvosi kar úgy határozott, hogy *hat hónapra elhalasztja a döntést ebben az ügyben, mert nem akar uttörő lenni a külföldi diplomák dolgában és inkább megvárja, míg a többi egyetemeken is kialakul a gyakorlat*.

A *Délmagyarország* munkatársa a diplomák nosztrifikálása ügyében, valamint a szegedi egyetem felfogásáról a következő igen érdekes információkat kapta. Elsősorban kiderült az, hogy

a kultuszminisztériumban most készül olyan rendelet, amely állítólag a numerus clausus szellemében fogja szabályozni a külföldi diplomák nosztrifikálását és addig az egyetemek nem érvényesítenek egyetlen külföldi diplomát sem.

Dr. Csengery János, a szegedi tudományegyetem rektora a következőket mondotta:

— A szegedi egyetem a multban nem zárkózott el a külföldi diplomák nosztrifikálása előtt. Emlékezetem szerint a multban nem egy olyan eset volt, amikor Bécsben szerzett diplomát — ha szabályszerű volt — érvényesítettünk.

— Mi nem alkalmaztunk a multban valami ezárkózást, vagy túlerélyes szigort ebben a kérdésben, hanem *igyekeztünk megkönnyíteni a dolgot*. Ez arra az esetre vonatkozik, ha például román diplomával jönnének hozzánk. Ebben az esetben az a felfogás vezetne bennünket, hogy *legfeljebb ki egészítő szigorlatot rendelnénk el és azután semmi sem állna útjába a nosztrifikálásnak*.

— A multban az volt az álláspontunk, hogy ha a külföldi egyetem tanítása megfelel a magyar szabályoknak, nem kívánunk újabb vizsgát és semmi sem állott útjába a nosztrifikálásnak. Például tanároknál, vagy jogászoknál először azonban a magyar vonatkozású tárgyakból szigorlatozni kellett.

— Olyan esetben, mikor a hallgatónak a numerus clausus miatt kellett külföldön diplomát szerezni, hirtelen nem is tudom elképzelni, hogy mi lenne. Ilyen eset még nem is került elélem. Tudommal azonban

a numerus clausus nem vonatkozik a nosztrifikálásokra, hanem csak azokra, akik a magyar egyetemeken való felvételekre jelentkeznek.

— Ismétlem azonban nem tudom... Még senki sem fele szóvá a dolgot. A *Délmagyarország* munkatársa a rektor nyilatkozata után fölkeresett egy olyan tényezőt, aki egészen közel áll a szegedi egyetemhez és aki teljesen ismeri a külföldi diplomák ügyét. Ezen teljesen ismeretlen helyen kijelentették, hogy például a szegedi orvosi kar a multban minden jelentkező külföldi diplomáját nosztrifikálta, nem volt tekintettel semmiféle körülményekre. Most azonban a legutolsó időkben annak ellenére, hogy legutóbb is többen jelentkeztek a mult példái után — köztük olyanok is, akik a numerus clausus miatt tanultak külföldön — a nosztrifikálások megakadtak.

Az egyetem ugyanis *bizalmas értesítést kapott, hogy a nosztrifikálások ügyében rendelet készül a minisztériumban és a rendelet megjelenéséig függetlenül tartják ezt a kérdést*. Néhány nappal ezelőtt a nosztrifikálási rendeletet is a numerus clausus szellemében akarják elkészíteni. Beavaltak és szakértők azonban határozottan tiltakoztak az ellen a terv ellen, mivel szerintük a numerus clausus nem lehet kiterjesztendő a külföldre is. Egyesek szerint azonban következményekkel járna, ha

a nosztrifikálások ügyében is Heller István szellemét követnék.

— Mi lenne azokkal a magyar mér-

A halálra ítélt Márffy mosolyog...

A Tábla elrendelte a bizonyítás kiegészítését a bombapörben.

Budapest, május 28. Ma délelben 12 órakor az ítélőtábla épülete előtt hatalmas rabszállító autó állott meg. A Maglód-úti gyűjtőfogházból Márffy Józsefet és társait hozták be szuronyos fegyörök az ítélőtáblához, hogy jelenlétükben hirdesse ki Nyíró Géza tanácselnök végzését, hogy a bombamerényletekben a vádlottak által kért bizonyítás kiegészítését elrendelje. Egy órában keresztül kedélyes beszélgetés folyt Márffy, Marosi, Szász, Horváth Halas, Varga és a nagyszámú összesereglett fiatal emberek, ismerősök és rokonok között.

Márffy ma is ki van vasalva, kifurázva. Sárga kesztyűvel a kezén, jelent meg, de a többiek is olyan elegánsak és olyan jószímben vannak, hogy szinte lehetetlenség elképzelni, hogy ezek a fiatal emberek már esztendőket óta szynlódnek a fogház celláiban.

Az elnök kihirdette a Tábla végzését, amely szerint a bizonyítás kiegészítése tárgyában a következő határozatot hozta:

A budapesti ítélőtábla a bombamerényletek ügyében Márffy József és társainak bűnügyében elrendeli a bizonyítás kiegészítését. Elrendeli a védők által kért tanúk javarésznének kihallgatását. A bizonyítási kiegészítés lefolytatásával a Nyíró-tanács szavazóbíráját, dr. Zachár István ítélőtáblai bírót bizza meg a tábla.

Elrendeli a bizonyítást a Tábla arra vonatkozólag, igaz-e, hogy 1922 április 2-án Nizsalovszky Márffy budapesti lakásán kereste, de odahaza nem találta, igaz-e, hogy Márffy 1922 április 3-án, az erzsébetvárosi bombamerénylet napján az Iparbankban teljesített szolgálatot, a pénztárral kezelte.

E tanúk részletesen nyilatkoznak arra vonatkozólag, — szól a táblai határozat — *mi módon tudják igazolni azt, hogy az alibi időpontjára pontosan emlékeznek, igazolják azt, mivel rögzítették meg ezeket a fontos dátumokat?*

Elrendeli a bizonyítás kiegészítését a Tábla arra, hogy Márffy lakásán 1922 augusztus 15—16-ika körül, majd augusztus 20-án és 22-én észlelték-e nagyobb összefüggéseket?

Lefolytatandó a bizonyítás arra vonatkozólag, hogy 1922 április 2-án Radó József a templomban volt és onnan Újpestre, majd Megyerre ment és egész nap ott tartózkodott. Igaz-e, hogy Radó József több alkalommal szállított az Erzsébetvárosi Körbe egyes

nőkkel és orvosokkal, akik ilt hon nem tudnak kenyérhez jutni, kénytelenek külföldre menni, ahol becsületet szereznek a magyar orvosoknak és mérnököknek — és egyszerre előállnak a külföldi egyetemek és a magyar példára hivatkozva, megtagadják a magyar dip'omák nosztrifikálását, fejezte be szavait informátorunk.

tagok által megrendelt árukat a Rogási drogériából és így Radó több alkalommal megfordult a körben.

Igaz-e, hogy Radó tagja volt az ÉME nek és a nemzetvédelmi osztálynak? Tanúk hallgatók ki arra vonatkozólag, hogy Radó József állandóan mondogatta a fogházban való letartóztatása alkalmával, hogy őt a rendőrségen először éheztetéssel és veréssel, majd szépszóval, pénzigéretekkkel és jó állással biztatták fel arra, hogy társaira terhelő vallomást tegyen.

Elrendelte a bizonyítás kiegészítését a Tábla arra is, hogy igaz-e, hogy Marosi Károly panaszkodott a fogházban a rendőrségen történt bántalmazása miatt és hozzátartozói látták e Marosi véres fehérmintáját.

Tanukat kell kihallgatni arra vonatkozólag, hogy Szász József egészen más természetű, mint aki az Emke előtt a hordárnak átadta a Miklós Andor főszerkesztőnek szánt bombát.

Elrendelték a bizonyítást arra, hogy igaz-e, hogy abban az időben az Erzsébetvárosi Kör nagy látogatottságnak örvendett és oda bárki szabadon bejárhatott?

Végül elrendelte a Tábla több tanu kihallgatását a nemzetvédelmi osztály szervezetről, valamint a vérbíróság működéséről.

Az ítélőtábla határozata szerint, amennyiben szükséges lesz, a tanukat szembeállítják a vádlottakkal és a vádlottakat egymással is.

A többi körülményre vonatkozólag a Tábla megtagadja a bizonyítás kiegészítését azzal, hogy az elrendelt bizonyítás úgy is tisztázza a többi körülményt is, részben pedig azért, mert a Tábla ezeket a tényeket máris tisztázoftnak látja.

Amikor az elnök a bizonyítást elrendelő határozatot felolvasta, Ulain Ferenc, Hindy Zoltán és a többi védők nagy örömmel gratuláltak ott a bíróság előtt Márffynak, akik mosolyogva, nevetős arccal vették tudomásul azt, hogy elrendelték a bizonyítás kiegészítését. Az egybegyűlekezett hívők szintén kitörő örömmel vették ezt tudomásul. Sorra kezelték a szuronyos fegyörök jelenlétében Márffyval és a többivel.

Vidám, kedélyes beszélgetés indult meg a folyosón, amikor végre megérkezett a rabautó és a halálraítélt, jókedvű Márffy és társait visszavitték a gyűjtőfogházba.

Milyen hatása lehet a jó termésnek az ország gazdasági életére?

Szegedi szakértők véleménye a Délmagyarországban felvetett kérdésre.

Néhány nap előtt vezetőhelyén érdekes és aktuális közgazdasági kérdést vetett fel a *Délmagyarország*. A kérdés lényege az volt, hogy annak a jó termésnek, amelynek biztató előjelei olyan általános örömet és reménykedést keltettek az ország lakosságának kivétel nélkül minden egyes rétegében, milyen hatása lesz az ország gazdasági életére? Számithaunk-e arra, hogy a hatás tartós lesz, vagy pedig csupán rövid lejáratu, átmeneti hatásról lehet szó? „Nem huzódtnánk tőle — írjuk többek között —, ha ez a cikünk kiindulási pontja lehetne a magyar gazdasági élet alapvető kérdéseire vonatkozó eszmecserének.” Hogy ennek az eszmecserének megfelelő alapot adjunk, a fölvetett kérdést felteitük néhány ismert nevű szegedi szakember előtt, akikől a következő nyilatkozatokat kaptuk.

Dr. Somogyi Szilveszter:

— A jó termés, szerintem, egyelőre átmeneti javulást hoz, mert az állandó javulás nemcsak a terméstől függ, ha-

szerint attól az ország gazdasági helyzetének jelentékeny javulását, esetleg a javulási folyamat kezdetét várhatjuk úgy az ipar és a kereskedelem, mint az export és a pénzpiac terén.

Lájer Dező, a szociáldemokrata-párt szegedi titkára.

— A jó termésnek milyen hatása lesz a gazdasági válságra? Mindenesetre örvendés a jó termés kilátás, ami — ha valóra válik — a nemzeti ingó vagyonszaporodását fogja eredményezni. A mi örömtünk mégis csak akkor volna teljes, ha a szűne/elő és redukált tételekben a té lenségre ítélt munkások állandóan termelhetnék az értékeket, ami nemcsak a nemzeti vagyonszaporodását, hanem egyuttal a gazdasági válság szűnését is jelentené. Sajnos, ezt a jó termés magában nem hozhatja meg, *legfeljebb egy átmeneti enyhülés jöhet a nyomdába*. Bizonyítja ezt, hogy a mezőgazdasági termelvényekből már is fölös mennyiség áll rendelkezésre, a válság mégis bekövetkezett és maga a mezőgazdaságis kölcsönre szorul. A válság főoka: a kormány helytelen pénzügyi politikája, ami a hiétszerzés nehézségeiben, a magas kamatlábban és a pénzszűkében jut kifejezésre. Nincs tőke; nincs miből termelni; nincs kinek termelni; nincs miből vásárolni.

A kormánynak kell szaki/ania eddigi helytelen pénzügyi politikájával, meg kell szüntetnie a válság okait, mert a válság, mint okozat is csak úgy mulhatik ellenkező esetben a válság katasztrófára vezet.

Dr. Tonelli Sándor, a szegedi Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára:

— Hosszabb időre terjedő gazdasági horoszkópot véleményem szerint felállítani nem lehet, mert minden, ami nálunk történik, függ a nemzetközi gazdasági, sőt politikai viszonyok alakulásától. Egy cseppet sem szégyenlem bevallani, hogy erre vonatkozó következtetéseink az utolsó öt-hat esztendő során nagyon sokszor hamisaknak bizonyultak. Pillanatnyilag viszont kétségtelennek kell tekintenem, hogy egy jó termés a legnagyobb fontosságú reánk nézve, míg a mai terméskilátások megromlása egyenesen katasztrófális következzékkel járhat. Magától értetődőleg nagyon sok függ attól, hogy miként fog történni a termésnek az értékesítése, amelynél nem szabad megisméltódni a legutolsó esztendő hibáinak és félszeg rendszabályainak. A magyar gazdasági élet ujjaéledésének másik nagy előfeltétele a *pénzpiac viszonyainak gyökeres megváltozása*. S'abil korona mellett a mai hallatlanul magas kamatokat fenntartani, ha egyeseknek érdeke is, egyenesen öngyilkosság. A mai drága pénz megöli a bankokat, de megöli az ipart és kereskedelmet is, mert *uzsorakamatok mellett termelő munkát folytatni nem lehet*. Ezen a téren a Jegybanknak és a Jegybank mögött álló kormánynak nagyon erős intézkedéseire van szükség. Itt van szükség igazán az erős kéz politikájára.

Egy ismert nevű közgazdasági szakember, aki nem kívánja magát megnevezetni:

— Fenntartás nélkül megállapítható, hogy minél jobb lesz az idei termés, annál nagyobb lesz a jó hatása a gazdasági helyzetre. Véleményem szerint világháziáról nem lehet beszélni. Speciaisan a magyar gazdasági helyzet súlyosságát elcsorban az ország politikai izoláltsága és a külföldi kereskedelmi szerződések hiánya okozza. Ha a külföld rászorulna a mi exportunkra, annak föltétlenül nagy javító hatása lesz minden téren. A hatás időtartama attól függ, hogy milyen kivélti lehetőségről lesz szó. Minél jobb lesz a termés, ez a lehetőség annál nagyobb. Régi gazdasági alapszám, hogy egy agrárország gazdagodása a termelésből származik, de nem a belső fogyasztást szolgáló termelésből, hanem az exportcélúat szolgálóból. A magyar gazdasági élet megjavulásának egyik előfeltétele az a politikai elmozdítás, amely a kereskedelmi szerződések mielőbbi megkötését teszi lehetővé. Magyarországnak jó termés esetén az az előnye van más államokkal szemben, hogy terményeivel legelőnek jelenhetik

Wimmer Fülöp

a kereskedelmi és iparkamara elnöke:

— Ha az a nagyon jó termés, amely ebben a pillanatban a jelk ígérnek, tényleg realizálódik, véleményem